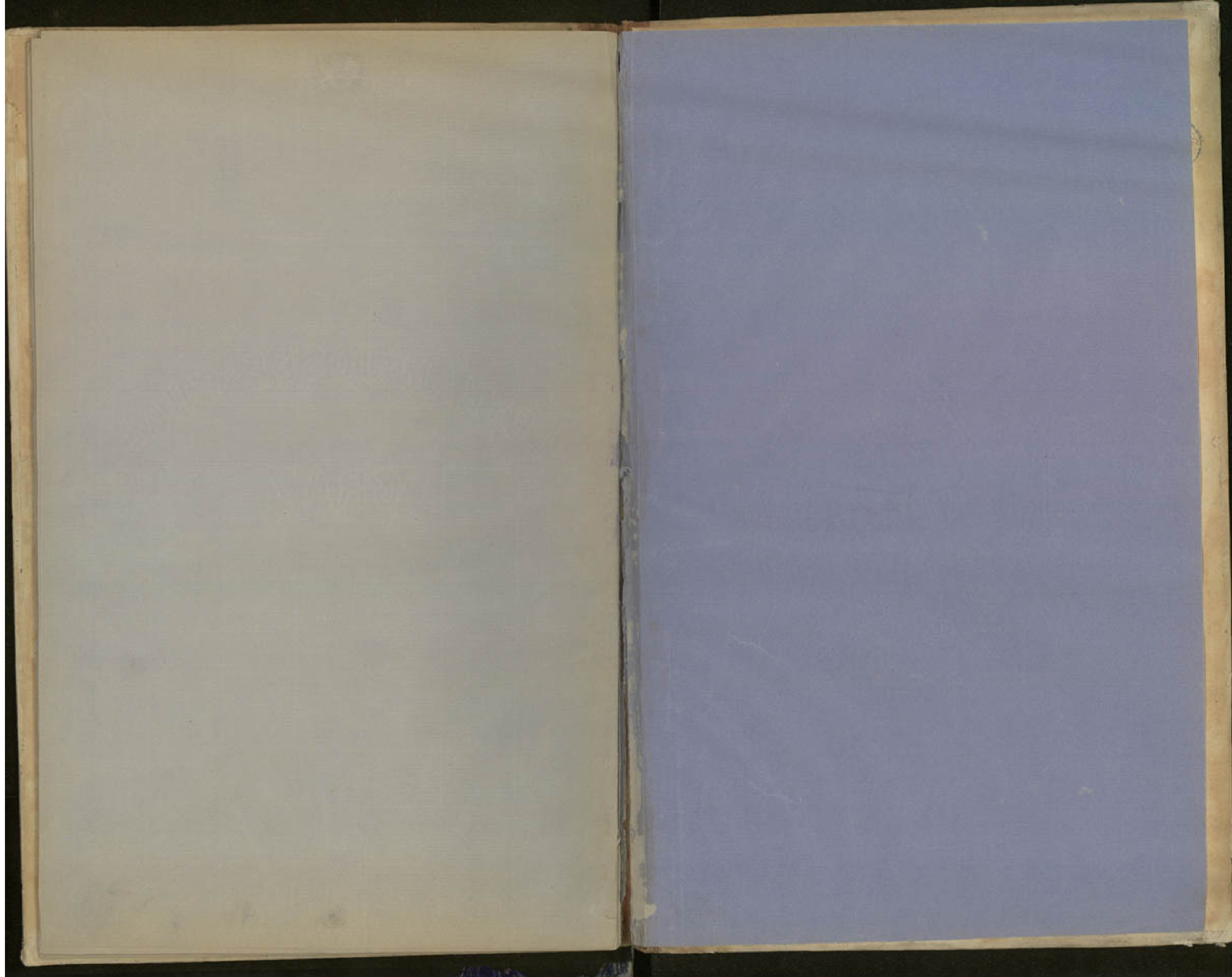
اخبار سیاسی

ترجمه میرزا محمود لندن انگلیسی

اخبار سیاسی
ترجمهٔ میرزا محمود از انگلیسی

ترجمهٔ انتخابات اخبار روزنامجات انگلیسی از مورخهٔ ماه ژانویه

پطربورغ ۱۰ ژانویه

پنج نفر قاتلان کلنل سوادکین پس از تحقیق بچنگ حکومت گرفتار شده‌اند   از قرار اخباری که از ماسکو رسیده تازگی سی و دو نفر از طایفهٔ نهیلیستان که قبل از وقت در واقعهٔ قتل کلنل سوادکین اطلاع داشتند و شورتی در آن باب با آنها شده بود بچنگ حکومت گرفتار گردیده‌اند

وینه

اعلیحضرت امپراطور اطریش نامه که مبنی بر دعوت بوده بمسیو دوژیرز وزیر و شاه زاده جدید دولت روس به برلین نوشته مشار الیها را به وینه دعوت کرده اند که در مراجعت به پطربورغ از طریق وینه آمده باشد   چنان بنظر میرسد که کدورت فیمابین دولتین روس و اطریش بکلی بر طرف شده   این دعوت را باید بنظر دقت و اهمیت گرفت   بلکه بهمین جهت کدورت و ملالتهای دلهای عموم روسیه بر طرف خواهد شد   در غالب دوایر دولتی که از ارتباط و مودت فیمابین دول ثلثه روس و آلمان و اطریش بیانات مسرت آمیز مینمایند

پطربورغ

موجب اخباریکه روزنامهٔ صون پطربورغ حسب الاخبار وزارت خارجه نوشته است بنا بر دعوت اعلیحضرت امپراطور اطریش مسیو دوژیرز در مراجعت بانجا از طریق وینه خواهد آمد که در آنجا نسبت باحترام اعلیحضرت مشار الیه در بارهٔ آن اظهار امتنان و تشکر نماید

ایطالی

موجب اخباریکه از روم رسیده کینگ هامبرت پادشاه ایطالی بوزیر مختار خود مقیم پطربورغ اجازه داده که بمجلس وزرای روس اظهار رضامندی از اتفاق فیمابین دولتین آلمان و روس نماید و همچنین اظهار دخول خود در این معاهده جدید نماید   زیرا که جمیع وزرای دولت ایطالی از این اتفاق صلح آمیز دولتین مذکورتین اظهار امتنان خود مینمایند

برلین

یک فروند کشتی زره پوش بزرگی که تازگی از جهة دولت چین ساخته شده است باتمام رسید و موسوم به نان شوین است لهذا محض تبریک آن کشتی یک مهمانی عصرانه کاملی از جانب وزیر مختار خود داده شد   این کشتی در حقیقت مانند و نظیر کشتی میباشد که در چندی قبل ساخته شده است

ایطالی

غازی مختار پاشا با نشان امتیاز از جانب دولت عثمانی به اینجا فرستاده شده بود دیروز وارد شد در حالتیکه پادشاه در بقعهٔ حکمرانی خود نبود غازی مختار پاشای مزبور با نشان وارد شده ابلاغ رسالت خود را نموده پس از آن بمدینه روجه مجربه پادشاه معظم الیه شتافت

پاریس

اردوی فرانسه در دور و حوالی شهر ساتای جمع شده احدی از یاغیان در آنجا نیافته اند اردوی ساحلوی بجنسین کلیةً از اهل چین هستند

هنگاری

لایحه که چندی قبل در خصوص انعقاد ازدواج فیمابین ملتین یهودی و عیسوی مجلس داده شد و بواسطه بعضی جهات موقوف گردیده بود اکنون مجدداً به مجلس تقدیم و مشغول به مذاکره شده است

افریقای جنوبی

حاکم شهر دربن تازه گی یک اکسپوزیسیون بزرگی که دارای خیلی صنایع نفیسه داخله بود باز نمود اجتماع وزرا در خصوص انتخاب خلیفه مأمورین بزرگ بنا بود جمع شوند در هفتهٔ اول ماه فوریه اجتماع خواهند نمود حکومت سعیهای مجدانه در اتساع صنایع و حرف آنجا بکار میبرد

افکار و ملاحظات جنرال گردون دربارهٔ مصر

عساکر ساحلوی میتوانند محل متصرفی خود را نگاهداری نمایند بگذار آنها محل متصرفی خود را داشته باشند مادامیکه این حرکات یاغیانه اعراب در اردوگاه متمادی پایدار است در آنوقت نوبار پاشا از رفتار خود دربارهٔ سودان آزاد خواهد شد چنان گمان میبرم که یک گورنر جنرال با تسلط و اقتداری از جهه خارطوم بر قرار خواهد نمود و آنها را بمقدار دو ملیون لیره از لوازم فراهم خواهد آورد اینچنین مبلغ گزافی در اینوقت که محل و موقع آن است باید مصروف شود زبیر پاشا که دارای اقتدار کامل در زبان دان فصیحی است و درخواست این منصب میکند باید گورنر جنرال سودان مقرر شود همچنین لازم است برادر خود را سردار کل گرداند این مطلب باید در تسمیع سودانیها فروگذارد که بهیچوجه بخاطر آنها اجر گماشتها اجازه داده نشده براینکه داخل قطعهٔ سودان شده را اهالی آنجا غارت و غنیمت و جنسهای خود را برنمایند همچنین بدین زودیها در کیفیت آزادی زنگیها هم اقدامی نخواهد شد این آزادی که در سنه ۱۸۳۳

بعمل آمده نتیجه انگلستان بوده آنچه نتیجه اینچنین روزی که الان در سودان دیده میشود

هرگونه اقدامی در این باب بعمل آید باید بتدریج به انجام رسانید   مجالس مختلط

بجهه انکار باید برقرار شود   هرگاه نوبارپاشا لایق بداند   برانیکه قاضیان

انگلیس با اهالی بومی در این باب اجتماعی در اجرای عدالت و انصاف نمایند   اهم چنین تفتیشاتی

از جانب پولیس در این باب باید معین شود   که بکلی این عمل نامشروع را از روی زمین

موقوف نمایند   نظر بتقریرات واغور   آنچه بنظر میرسد در صورت معاین شدن

نوبارپاشا بمباشرت و سرپرستی انگلیس انکارشکنی نیست که خانواده و وراث امیر داغور را هم

به آنجا معاودت خواهند داد   هرگاه از جانب حکومت مصر دستگیری و امداد شوند

و بهمراهی سرکار پاشا به آنجا فرستاده شوند و در غیبت در پس گرفتن پای تخت خود که در [illegible]

یکی از ولایات معتبره او [illegible] بهره مند و کامیاب گردند   چنانچه مملکت حبشه نظر

میباورد آن نصیحتهای سابقه را باید از صفحه سینه محو و نابود کرد اعتمادی بر آن شاهزاده

نداشته باشی و اعتقاد خود را درباره پادشاه حبش مرعی بدار   لااقل خارج از

مملکت خود زولو و ابوکاس را باید با مناع تسلیم شود   و همچنین استحقاق [illegible]

مصرع هم باید فرید شود   واگذار نمودن مصوع یک اشتباهی خواهد بود

زیرا که باعث بدخرابی خواهد شد   یک کمیسیونی باید فرستاده شود در مقابل عدن

بجا را که بعضی چیزها را امتحان و رسیدگی نماید   با وجود این استقامت واستحکام

در کار بازنیقوان به آسانی قبول کرد که حکومت خدیوی دوباره در میان بحر احمر و سنار

مجری و مستقیم خواهد شد

اینکه در نزد بعضی بگمان میرسد که مخارج راه لشکرکشی سودان بر مالیات و اجاره خالصه جات

مصر اضافه خواهد شد خیلی فکر بی حاصلی است   زیرا که اجاره خالصه جات قابل تحمل و انضمام

نمودن دو ملیون لیره نیست و حال آنکه این مخارج سودان لااقل دو ملیون لیره لازم دارد

زیرا که نگاه داری ساخلویان تقریبا دو ملیون لیره مخارج لازم دارد   این مخارج باید بر هرگونه

مالیات بهر نحوی که ممکن باشد اضافه گردد   وقتا که ساخلویان چاره واگذار نمودن شوند

واماکن مصرفی آنها خالی شود باز هم یقین است کمتر از این مبلغ مخارج نخواهد شد گذشته از آنکه

از خط سودان بحکومت مصر چیزی عاید نمی شود   هر ساله دویست هزار لیره هم از

مصر بآنجا فرستاده میشود با وجود یکه حکمرانی مصر در آنجا بطور موقتی خواهد بود

در این سالهای گذشته هیچ چیز از مالیات سودان بخزانه مصر عاید نشد این واقعه اغتشاش
سودان نه تنها سبب آشوب و انقلاب و خسارت در زمان خدیوی مصر گردید بلکه باعث
بر آشفتگی و عدم امنیت غالب ممالک عثمانی نیز میباشد هیچکس از اشخاصی که
حرکات باشی بوزوقها در چندی قبل در بلغاریا مشاهده نموده از این یاغیگری سودان
در مقابل خدیو تعجب و حیرت ندارد من این عقیده را اشتباه محض میدانم که متمهدی از
پیشواهای دیانتی شمرده شود بلکه کلیه غرض و قصد او نفاق است همچنانکه عموم
اهالی مصر در حقیقت مانند عرابی پاشا هستند هم چنین سودانیها فطرةً مانند متمهدی خواهند بود
زیرا که این بهم خوردگی آنها نه محض ادا و اجرای قوانین ملتی است
بلکه بر روی نیت فطرتی و یاغیگری از حکومت است که در زمان حکمرانی من در خطه سودان
سه مرتبه خدیو سابق را متذکر ساخته یاد آوری نمودم که هیچ چیز بطریق و طرز سرات قبل از خطه
سودان نمیتوان حکمرانی نمود و هم در آن زمان با ترک و چرکسهائی که در آنجا در
میانه اهالی فتنه انگیزی میکردند بعضی نکات بیهوده به آنها میفهمانیدند و مردم را ترغیب و
تشویق در یاغیگری مینمودند خیلی جنگها کردم همچنین به بعضی از دانشمندان آنجا

از فواید و ثمرات انصاف و اعتدال و آزادگی تعلیم کردم و آنها را به اعلی درجه اطاعت
و انقیاد نسبت به اوقات ماضیه درآوردم لیکن پس از معزول شدن من از آن قطعه
ترک و چرکسها وقت غنیمت شمرده در پیش رفت مقاصد خود سعیها کردند همگی آن زحمات
من بیهوده و بی حاصل گردید جماعت سودانی مردمانی سهل انگار و خوش سلوک
هستند به اندک زمانی و جزئی استمالتی رشته طاعت آنها را میتوان بدست آورد
خیلی با مردمان متمدن خوشی دارند و همگی طالب پرورش و تربیت هستند
لیکن بواسطه این اغتشاش آنها و فریب خوردن از ترکها من زیاد افسرده و ملولم هیچ چیز خوش ندارم
آنها را در حالت انهدام و هلاکت بنگرم تا بحال خیلی سعیها در محافظت و نگاهداری
ساحلویان بکار برده شده است این مطلب حاجت بتوضیح ندارد که ترکها محض اغراض
شخصی میخواهند این بیچارگان را نابود و مضمحل نمایند در این باب شکی نیست
که نصف بشر دنیا دل خود را متوجه و مترصد حرکات متمهدی نموده اند بلکه اعراب
بادیه نشین غالباً خواهان متابعت اویند کسانیکه در دور و حوالی او جمع شده اورا
مانند آفتاب جدیدی (پیغمبری) بندگی و ستایش مینمایند

در این جا یک مطلب هست که هیچکس اختلافی در آن ندارد   و آن اینست که
تخلیهٔ خارطوم موجب قواعد سیاسی خیلی ناموافق است   خدیو متقدم که در نزد غالب
اروپائیان معتمد و معروف به استعداد کاملی است یک چنین تقصیری در حکمرانی خود
نکرد بجرأت میگویم در آن اوقات حالت مصریه خیلی جهات آرام‌تر و بهتر بود

مصر اا ثانویه

خط تلگراف فیمابین خارطوم و شهر سنار قطع گردیده   قریب چهار هزار نفر از یاغیان بر دور و حوالی
خارطوم تاخت و تاز میکنند   حیدر پاشا در حالت ناخوشی است ادارهٔ مالیه به
مصطفی فهمی واگذار خواهد شد   مصطفی فهمی همان شخصی است که خیلی سعی بکار برد که وزارت
امور خارجه را متصدی شود و از جمله چهار نفر وزرای سابق است   وزارت فواید عمومی را
بعهدهٔ عبدالرحمن رشدی واگذار شد .   جنرال گوردون و بیکر پاشا متفق الرأی
در تخلیهٔ سودان مصلحت میدانند   لیکن در اینباب سه شق بنظر میرسد شق اول این است
که باید بقوت اردوهای هندی خارطوم و سودان را از چنگ متمهدی بیرون آورد شق ثانی آنکه بقوت
اردوهای عثمانی این کار را نمائیم شق ثالث آنکه بالمره صرف نظر از آنجا کرده اردوهای ساخلو را

از آنجا تخلیه نمائیم   لهذا اینمطلب راجع به افکار و آرای مستر یونس میکنیم تا کدام را
اختیار نماید   لیکن آنچه بنظر میرسد بکار بردن اردوهای هندوستانی خود در اینباب
اصلح و اوفق باشد   اکنون که رشتهٔ قاعده و قانون در اینعصر گسیخته است
همین قدر امروز اینمطلب را باید متوجه و متحمل شد که یک قشون معدودی که مقدار شش هزار نفر
هستند بمسافت هزار میل راه مسافت تا مصر اقامت دارند با بودن اینگونه اغتشاشات
در میانهٔ اعراب و ناامنی طرق و احاطهٔ دشمنهای با اسلحه و قوه کامل انجام کار آن بیچاره گان
بکجا خواهد رسید   افکار عموم اهالی و رؤسای لشکری و کشوری چنانست که در هر نقطه که
آن بیچاره گان بدست طوائف یاغی گرفتار شوند بهلاکت خواهند رسید مراجعت دادن آنها
در ظرف دو ماه ممکن نیست   هر گاه اکنون چاره در نجات دادن آنها نشود که بتوانند
مراجعت بمصر نمایند دور نیست در محل امکان و فرصت بامداد اردوهای دیگر محض استیلا
و تسخیر متمهدی دو مرتبه بآنجا فرستاده شوند
یکی از فواید حرکات عرابی پاشا نسبت بعموم مصریان این اغتشاش سودان است همچنانکه
پسرعموهای ناپلیون کورسیکان نشوند   و بعد از شکست او همگی ناپدید شدند

مصر

شخص معتبری از انگلیسیان مقیم مصر به اداره روزنامه طیمس نوشته است

آیا جهة اقامت ما در مصر چیست آیا غرض ما از رفتن به آن سرزمین بجهة محافظه قنال سویز است

چنان بنظر میرسد که ظهور همه این اغتشاشات نتیجه همان حرکات قشونی است که در چند ماه قبل

از انجا در این سرزمین برپا شد   در همان اوقات ما ملاحظه کردیم که مصریان با یک محافظه شورش

خواهند کرد همچنانکه اینکه از رؤسای آنها عربی پاشا بظهور رسید   در سه چهار ماه

قبل مستر گلادستون اخبار داد که غرض از اقامت اردو در قطعه مصر به استقامت و تقویت

توفیق پاشا است   لیکن اکنون قضیه بر عکس افتاده   هرچند که همه این وزرا بنا به

صلاح و صواب دید خود رفتار کرده‌اند لیکن جز بمقاصد خود مطلب دیگر را پیروی نمیکنند

در همه صاحب‌منصبان مصری نمیتوانیم یک دو چنین که دوازده نفر باشد بدست بیاوریم که در خیالات

و افکار با ما همخیال باشند   اصل اشتباه ما در خصوص مصر بواسطه وجود قنال در

آنجا است   فیمابین وادی نیل و آن دلتای بواسطه یک بیابان بزرگی فاصله و

جدائی بهم رسیده   هرگاه قصد محافظت آنجا نمائیم باید یک حصه از اردو در پورت سعید

و اسماعلیه بگذاریم   زیرا که نگاهداری قنال مزبور باعث راحت و استقامت و دوام مسافرت

کشتیهای جارین بدریای لندن خواهد بود   و این کار باید بعهده حکام ایدین برا واگذارده شود

محاوره خدیو مصر با جنرال قونسل انگلیس

این مراسلاتی که فیمابین خدیو و حکومت انگلستان شده هیچوجه با آن اخباری که از یک وقایع

نگار بعضی روزنامجات رسیده مناسبتی ندارد

از آن اخبار چنان مستفاد میشود که حکومت مصر در تقید نگاهداری حکومت خود نیست نظر بنقض

ولایت دارفور و کردفان و آن نواحی   باز هم خیال دارد سودان مشرق را بدولت

عثمانی واگذارد   حکومت مصر نگاه داشتن قطعه سودان را از نگاهداری وادی حلفه

لازم رسیده اند و اسباب محافظت آنجا را فراهم میاورد   محافظت خارطوم و

مبنی بر دو شرط میباشد اولاً باید خود شهر خارطوم از جانب اردوهای مصری بهر نوعی

که ممکن میباشد نگاهداری شود ثانیاً وادی حلفه و سایر جاهای دیگر باید از جانب اردوهای

انگلیسی نگاهداری شود

امروز سر اولین بارینگ جنرال قونسل انگلیس از این قرار جواب مراسله خدیو داده

انگلستان در مراجعت دادن اردو به حدودی که از جانب رؤسای نظامی ملاحظه شده است مصلحت
دیده اند که از این رو خود شهر مصر را نگاهداری نمایند   و آنچه را باید بتوسط اردوهای مصری
نگاهداری شود جز اینکه در وقت حاجت و لزوم اردوی انگلیس هم به آنجا میرود   یکطریق
مستقیمی جهة نگاهداری خواهد بود که این یک شق بهتر از دو شق اولی است   زیرا که مسافت
بعیدی فیمابین آن دو سرحد میباشد   در صورت فرستادن اردو به هر دو آنها جز اسباب
خسارت در زبان سودی دیگر نخواهد بخشید   و این سؤال و جواب که در مجلس وزرا
درباره کی رباشده است در زیر ملاحظه رسیده کی میباشد   خیلی زکاوت دیپلونگ
شناسی در این باب بکار برده میشود   در اینجا لازم است که چند نفر از وزرای اصل
شهر بوده باشند   که زیاده از شریف پاشا در هم خیالی و پیشرفت مقاصد انگلیس
ساعی باشند   رضا پاشا و نوبار پاشا از جمله وزرای اول درجه میباشند که اکنون هر دو
معزول شدند   رضا پاشا که خود بکلی ابا و امتناع از این وزارت دارد و
نوبار پاشا هم از جمله اشخاص متعصب وطن خود میباشد   که هیچوجه مایل و خواهان حرکات
انگلیس نیست   در محل امکان میخواهد مانع از پیشرفت انگلستان شود   بلکه

اگر بتواند اشخاص همقطاران خود را هم از این خیال وادار میکند

از جمله مکالمات خدیو بجنرال قونسل انگلیس

روزنامجات انگلیسی دائما دارای اخبار مفید و مثمر میشد   این قدر اخبار
و اطلاعاتی که از مملکت مصر به آنها میرسد و در صحایف خود درج میکنند هیچوجه در خود
مصر شنیده نمی شود   مطالعه آن روزنامجات و آگاهی از هرگونه مطالب مرا خیلی
مفید است   بنظر بعضی اشخاص چنان میرسد که من استعفا خواهم کرد
زیرا که در گرفتن کردفان تکاهل مینمایم   در اینجا خیلی محل شبهه و حیرت است
که در این باب بی اطلاع باشم   زیرا که هیچوجه خیال استعفا در خاطر من خطور ننموده
با وجود اینکه از زمان قبول نمودن مسند خدیوی تا حال هیچوجه آسودگی و استراحت
ندیده ام   وقتیکه پدرم اسمعیل پاشا از خدیوی معزول گردید
سزاوار و شایسته این کار دو نفر را دید اول مرا و ثانی حلیم پاشا را   پدرم
همگی امیدواری خانواده خود را بمن واگذار نمود   اول کسی بود که مرا سلام خدیوانه
داد   مشارالیه به خوبی میداند اول شخصی که بمن گفت در خصوص عدم انکار این

رسته بود همچنین بجوش رسیده اند درصورتیکه من ابا و امتناع از این رتبه نمایم اسباب انهدام بنیان و سستی عمل او خواهد بود قبل از قبول ایکار از تکالیف و وظایف خود بوالدم اظهار داشتم پس از آن ایکار را بعهدهٔ خود گرفتم اول وظیفه که پیش نهاد خود نمودم امنیت و رفاهیت حال رعایا و صاحبان زراعت و صناعت بود

گویا برحسب نصایح مذکورهٔ ذیل من تکالیف خود را بجا آورده پایدار نمودم اول نصیحتی که بمن شد در خصوص نفوذ و تسلط بر رعایا بود و ثانی در خصوص راه بردای نمودن همراه انگلستان بود من سه شق از جهة این کار بر خود گماشتم اولاً پیروی آن کار بطور واضح و آشکارا در حالتیکه در جهاد اشتغال به اصلاح آن داشته باشم ثانیاً تعاقب نمودن آن بدون هر گونه سؤال و جواب هر چند که از او علم و ربطی نداشته باشم ثالثاً ضد رأی و صلاح خود در امری که او را موافق با آن نصایح ندانم حرکت نمایم و اصرار تامی در اجرای آن ننمایم بلکه بطور دستور العمل مستقیمی در تعاقب و پیروی آن کوشش نمایم

پاریس

از قراریکه مسموع شد تازه گی دستور العمل جدیدی از پکین به مارکویس تسنیگ رسیده

مشار الیه اکنون در کار است که از دولت انگلیس یا جمهوری ینگی دنیا این نامه را بدولت فرانسه تقدیم نماید

ملاحظات جنرال گردون در خطهٔ سودان

چنانچه خطهٔ سودان را انتظار که نمائید لابد نقطهٔ شرقی از آن لازم است هر گاه نقطهٔ شرقی سودان رگ و به متمهدی یا عثمانی واگذار شود در نگاه داری شهر مصر اشکالی بهم خواهد رسید لیکن بواسطهٔ بعضی از حوادث ستار که گردفان و دارفور لازم است ولی نواحی واقعه بر رود نیل ابیض و شمالی سنار لازم است محافظت شود درصورتیکه متمهدی به سوی شمالی وادی حلفه حرکت نماید جای خوف و اندیشه است بر عکس این حرکت متمهدی به نقاط بعیده خیلی با ممکن است در آن وقت اندیشه دیگری روی خواهد داد و سبب این اندیشه قوت اقتدار اسلامیت که در نزدیکی حدود شمالی که خیلی از رعایای خود را یافته در آنجا و بر قرار شده در جمیع بلاد مصریه گمان میرسد آنچه را متمهدی ترک و کوتاهی نماید آنها را با انجام رسانند این شرارت و ناامنی که از متمهدی بظهور رسید معین است که از غالب طوائف و عشایر اعراب هم بظهور خواهد رسید اینجا طره نه تنها

بانگلستان وارد خواهد آمد   فتح متمهدی باعث بر شورش و جوشش عربستان و سوریه
شده.   اعلان نامه هائی که بشام رسیده مردم را تحریک میکنند بر اینکه ترکها را از آن
نقطه اخراج نمایند   هرگاه نقطه شرقی سودان واگذار به متمهدی شود شکی نیست که جمیع طوایف
اعراب بر هر دو جانب بحر احمر بشورش خواهند آمد   لابد اند ترکها بواسطه حفظ خود خیلی
اقدامات بکار برند چنانچه جلوگیری ننمایند یقین است رفته رفته همین حادثه ظهور متمهدی
بجای سختی خواهد کشید   چنان بنظر میرسد که وادی حلفه را استحکام داده و آنجا را
یک سدی در مقابل ریش متمهدی گذارده شود   همچنین در مقابل امراض هم سدی
گذارده شود   هرچند که جلوگیری این ناخوشی بواسطه استحکامات یا اردوهای ساحلی
نمیتوان گرفت و این فقره در نزد هر یک از اشخاصی که آگاهی از غلل مصر و سایر
ممالک شرقی دارند واضح است که خالی نمودن سودان شرقی از جهة امور سیاسی خدیو مصر و
حکمرانی آنجا خالی از مخاطره و صدمه نخواهد بود   در اینجا سوال دیگری میشود حکومت مصر جز
ششهزار قشون در خارطوم ندارد آیا با این معدود قلیل چه کاری از پیش خواهد برداشت
آیا حکومت مصر در ولایات دارفور و بحر غزال و خاندرو و ساحلی از جهة قربانی کردن دارد

تقصیر آنها تنها اطاعت حکمران خود ملیاشد   بواسطه اطاعت آنها میخواهد
آنها را گرفتار به این قضا و قدر نماید   هرگاه حکم نمائی که آنها بوادی حلفه مراجعت نمایند
لیکن مسافت گوندکرو تا خارطوم مقدار یکهزار و پانصد میل راه است و از خارطوم تا وادی حلفه
سیصد و پنجاه میل مسافت است   در این زمان چگونه این ششهزار نفر اردوی خود را
از اینهمه مسافت از خارطوم میتوانند حرکت بدهند   از ولایات دیگر چیزی نمیگوئیم
آیا از کجا میتوان اینقدر شتر فراهم آورد که اهالی اروپائی که در آن جاهای وادی حلفه هستند مستخلص
و نجات داده باشد   آیا متمهدی از جهة آنها شتر و غیره فراهم خواهد آورد
هرگاه اروپائیان نخواهند شخصه فرار نمایند اردوهای ساحلی با رخت و بنهای خود ماندن
نیستند فرار نمایند بلکه آنها را بکلی عور و برهنه خواهند کرد   بلکه جان خود را هم بدر نخواهند
برد   هر تدبیری که در خصوص لشکرکشی از آنجا بکار برده شود بی ثمر و بیفایده خواهد بود
زیرا که اردوی تو قابل بر حرکت نخواهند بود   تو باید باید به متمهدی تسلیم و انقیاد نمائی
یا آنکه بهزار جان کندن شهر خارطوم را بتوانی نگاهداری نمائی این نکته آخری لازم است
که حمل شد   هرچند که چندان دشواری و صعوبتی هم نخواهد داشت

وقت اردوهای متعهدی فی نفسه از هم گسسته خواهد شد هرگاه در خصوص کشیدن اردو

از آنجا و سایر که از خطه سودان حکمی صادر شود هرآینه در امنیت و آسایش قطعه مصر بلکه غالب ممالک

مشرق خللی کلی روی خواهد داد عمده این بلیه بر خارطوم نیست بلکه نسبت بوجود مصر است

این همه اغتشاش های سودان بواسطه ضعف و ناتوانی مصر است

و سبب ناتوانائی این بود که در مرتبه اول قدر کفاف اردو بجهة هیکس پاشا فرستاده نشد

لیکن باشخاصیکه بعد از ظهور اندک مخاطره از اطاعت سر پیچیده راه نفاق پیش گرفته اعتماد

کردند طرف مغربی سودان بکلی از دست رها شد در صورتیکه یک دست

قوی بر سمت شرقی گذارده شود احتمال نگاهداری آنجا و مصر میرود والا باید که ظهور خیلی چیزهای بزرگ

بشود آنوقت از من خواهید پرسید چه باید کرد در جواب خواهم گفت

این کار بعهدهٔ نوبار پاشا بگذارید زیرا که نوبار پاشا یکی از جملهٔ وزرای دانشمند و بزرگ است

و از هر گونه دسیسه و خدعه خارجه اطلاع دارد او را در این کار مباشر سازید که قابل حکمرانی بر ضعیف

و قوی میباشد او را در انتخاب آزادی دهید او است که شما را از دسیسه های دیگران

مستخلص نماید و تخت خدیوی تو را مستقیم و شما را بخدیوی پایدار و برقرار دارد

بهتر آن است که او را بریاست آنجا مقرر نمائید زیرا که شما را لیاقت سلطنت مملکت خود را

در صورت واگذاردن امور آنجا بمباشرت نوبار پاشا ظاهر میدانند هرچند که رفتار او بروش یک

قانونی باشد یا آنکه خارج از قانون میتوان بر نوبار پاشا اعتماد نمود من میتوانم ضمانت نمایم

زیرا که شما را البته تا آنچه نداند از عهدهٔ کاری بر می آید هرآینه آن کار را بعهدهٔ خود نخواهد گرفت اگر

نوبار پاشا بعهده گرفت آن کار را نشاید بهترین صورتی از جهة محفوظ ماندن آن مملکت خواهد بود

بهر نحو که نوبار پاشا در خصوص تخلیه خارطوم مصلحت بداند بدون هیچگونه خوفی قبول باید نمود

بقیهٔ محاورهٔ خدیو مصر با جنرال قونسل انگلیس

هر سه سفر از خود همواره داشتم با وجود این مرا ضعیف و ناتوان پنداشتند این مراتب

باید از همان ناصحان من جویا شد که هرگاه احیانا مخالفتی کرده باشم راه دیگری بمن بنمایند

همین جهة بی احتیاج ماندم بهر حال که این کیفیت را در حق مصر خیال نمایند قرین بصدق است

دولت انگلیس بی احتیاج خواهد شد زیرا که در جستجوی و مغایرت احوال مردم است

اطبای جمعیت خواهند ماند زیرا که در حال صحت خانه های خود از زحمت و معطلی میرهند

و قاضیان جمعیت خواهند ماند هرگاه بطور رشوه و برطیل امور قضاوت خود را نخواهند بگذرانند

صاحبمنصبان بی جمعیت خواهند ماند   هرگاه در امور راجعهٔ خود نهایت عدالت و انصاف را مرعی ندارند

هر درجه از این طریق جمعیت خواهند ماند   و مدت سالها بعقب خواهند افتاد

لیکن لازم است در این خصوص تفکری بنمائیم   آیا در این وقت کدام شخص با جمعیت خواهد بود

آنکسیکه بطور ظلم و تعدی حکمرانی میکند و با مردم بطور خشم و غضب رفتار مینماید

آنکسیکه قبل از سؤال و جواب تنبیه میکند پس از آن جویا می شود   این چنین کسی با جمعیت خواهد بود

زیراکه مظلومان متالم از شدت ظلم و تعدی تاب مخالفت و مقاومت ندارند   هرچند که این حرکات

همگی دور از حقیقت و معقولیت است   ما لازم است بطور پدرانه با رعایای وطنی خودمان

حرکت و رفتار نمائیم   و درجه اهالی مملکت خود را ترقی دهیم   لیکن وضع حالیه [illegible]

که تا چند سال دیگر امیدوار تکثار و انتشار فواید مملکت خود شویم   پس از این مجملا

کیفیت سودان را پیش آوردم   خدیو اظهار نمود که دیگر حاجت بمکالمه در خصوص کردفان و

دارفور نیست   نه آنکه ما آنجا را ترک و صرف نظر نموده ایم   بلکه خود آن ممالک طبیعتا از تبعیت

مصر خارجی شده اند

نظر بقطعه سودان شرقی زحمت مملکتی هیچوجه از سواحل بحر احمر ثمره و فایده متصور نشده و

و حال آنکه آنجا را بارزان بدست ما نیامده   همچنانکه آنرا از دولت عثمانی بما عاید

داشته اکنون لازم است او را پس دهیم   هرچند که از بودن یا نبودن آن در تصرف

حکومت مصر نفع و ضرری نخواهد بود   با وجود اظهار دولت انگلیس در متارکه خارطوم در ای

مجلس بن هیچوجه از این فقره رضامندی نخواهند داشت   بلکه پیروی راه نمائی

انگلستان نمیتوانند نمایند زیراکه خود از این کار بی وقوف نخواهند بود

روزنامهٔ دیبا درج میکند که دولت انگلیس خیال دارد صاحب منصبان خود را در مصر علاوه نماید

لیکن در صورت وقوع این کار شکی نیست که اسباب بدبختی مصریان خواهد شد

پاریس

یکی از روزنامجات فرانسه مینویسد   در صورتیکه قطعه سودان شرقی واگذار بدولت عثمانی شود

شکی نیست که اسباب بدبختی عالم مدنیت خواهد شد   زیراکه وقوع اینهمه آشوب و انقلاب

در خطهٔ سودان از همین برده فروشان شده   در صورتیکه آنجا را مجددا بدولت عثمانی واگذار شود

یقین است عمل برده فروشی در آنجا شیوع یافته قوت خواهد گرفت

روزنامه تان فرانسه مینویسد هرگاه از قطعهٔ سودان و شهر خارطوم صرف نظر شود همگی اینجا بجز

در ظرف مدت پست خیال در باب استقامت و استقرار مدنیت حالیه در افریقای مرکزی کشیده
بیهوده و بی ثمر خواهد ماند   بلکه رفته رفته عرصه بر مهاجران اروپائی آنجا هم تنگ خواهد شد
و بسبب زوال منافع اروپائیان خواهد بود   اگر دول اروپ راضی شوند که بیرق دولت عثمانی در
خاک افریقا نصب شود   آنهمه سعیهائیکه درباره شکست عرابی پاشا در چند ماه قبل
بکار برده شد هر آینه نابود و لانفع خواهد ماند   آن مخارج گزاف که در آن لشکر کشی زیاد بعمل آمده
بی‌حاصل و بیفایده میگردد

وینه

اعلیحضرت امپراطور اطریش دستخطی بهر دو نکاله مرقوم و از خدمات جدیدی که در این سنه شده اظهار
امتنان کرده اند   تفصیل از این قرار است   هر دو نکاله مهربان با ابتهاج خاطر جمعی و
خاطر خواهی و شادمانی از این سه بارگیری جدیدی که در این سنه در قطعات بوسنه و هرسک بدون
هیچگونه مشقت و زحمت بعمل آمده خود را نیک بخت میدانم   با وجود فی الجمله انقلابی که در میان
اهالی آنجا بهم رسیده اقدامات مجدانه رؤسای نظامی زود جلو آنرا گرفته رفع نمودند
محض خاطر استحضر ساختم که رضامندی مرا به جنرال بارون دون اپیل جنرال حکمران آنجا همچنین
به بارون نیکولیک صاحب منصب کشوری و سایر رؤسای دیگر که در اینباب خدمتگذاری
کرده اند اظهار نمائی

کاپیتن گرومر رئیس مدرسه حربی شهر وینه یک مذاکره نمود که از جمله حضار آن مجلس ارشدوک آلبرت
ولیعهد و وزیر بزرگ جنگ و رئیس صاحب منصبان تاپین و حاکم شهر وینه و جمعی از صاحب
منصبان اطریشی وغیره حاضر بودند   غرض از آن مذاکره این بود که باید مجددا باردوهائی که
در اینجا ساخلو هستند و اردوهائیکه از هر جانب رسند تفنگهای رایفل و اسلحه جات جدید
الاختراع داده شود   (رایفل یک قسم تفنگ سبک و تندی میباشد)   زیرا که به
بعضی ملاحظات تفنگهای رایفل بهتر از سایر تفنگهای دیگر است   کاپیتن تشارلس
پس از آن درباره بعضی مجالس دیگر مذاکره کرده   و نیز اظهار نموده که قسمی از همین تفنگهای
رایفل در ممالک فرانسه و قسمی دیگر در ممالک روسیه معمول است   و حال آنکه هر دو
آنها از اختراعات دولت اطریش است

پطرزبورغ

با وجودیکه در غالب روزنامجات شهر پطرزبورغ و سایر ممالک در باب رفع صدمه و اذیت درباره

یهود ممالک روس مقاله‌های متعدد نوشته‌اند باز هم بواسطهٔ نفوذ یهود و تسلط آنها در بعض
کارهای بزرگ باعث رشک و حسد اهالی گردیده آتش بغض و حسد یهودیان در دل غالب
روسیها مشتعل گردیده است بواسطهٔ کشته شدن کلنل سوادکین دواز دولت روس
غالب افکار خود را صرف امور داخلهٔ مملکت میکنند و به امورات خارجه چندان اعتنائی
نمینمایند

مصر

یک کشتی تجارتی خدیوی که موسوم به طانطا و حامل اردوی امدادی جهت سواکن بود در جائیکه
موسوم به ابوکیش و در نزدیکی سواکن بود رسیده دفعتاً شکسته است آدمهای آن سالماً جان بدر
برده لیکن خیلی جبه‌خانه و قاطر که جهت اردوها فرستاده شده بود غریق بحر فنا گردیده
از جانب خدیو بیکر پاشا امری صادر شده که شهر توکار و سینکات را تخلیه نماید اردوهای
ساخلوی آنجارا بیرون نماید در مجلس شورای وزرا مذاکره در خصوص واگذاردن سواکن
هم درمیان آمده لیکن در خصوص شهر مصوع مذاکره نشده حکومت مصریه خیلی سعی دارد
هر وسیله که بهتر باشد سودان را ترک نماید زیرا که حرکت دادن توپها و سایر مهمات ثقیله از آنجا
دشوار و خالی از مخاطره و اشکال نخواهد بود از قرار اخباریکه رسیده در دو ولایت واقعه در
مصر علیا تازه یک شورش و انقلاب بهم رسیده طوائف بدوی خیلی دست درازی و
دلیری میکنند حاکمهای آنجا تلگرافاً قشون امدادی خواسته‌اند

کاغذی از مستر جان کوک به روزنامهٔ طیمس رسیده

مدیر محترم روزنامهٔ طیمس تفصیلی که در خصوص درختی که در بیت المقدس میباشد و متعلق بخانوادهٔ
قدیمی است در یکی از نسخ روزنامه‌جات خود درج نموده بودید صحیح است تفصیل آن از این
قرار است همان درخت درمیان ملک ما واقع است و در این باب شک و شبهه نیست که در
زمان محاربهٔ فیمابین دولت عثمانی و روس خیلی شاخه و برگ آن درخت بر زمین ریخته شد
و همچنین از آن زمان تا بحال خیلی از شاخه و برگهای دیگر آن درخت ریخته که بدین جهت محض محافظت آن
درخت خیلی شاخه‌های بزرگ آنرا با آهن کلاویچ کرده محکم ساختیم که مبادا بر زمین سرنگون شود
در ماه نوامبر سنه ۱۸۸۲ در حالتیکه بمعیت دو نفر تجار ینگی دنیا که از اسلامبول آمده بود از آنجا
که آن درخت را ملاحظه عبور کردیم رئوف پاشا که در آنوقت والی شهر اورشلیم بود
جمیع مهندسهای بزرگ آنجا را جمع کرد که متعهدی در نگاهداری و استقرار آن درخت نمایند
و همچنین اظهار نمود که امید دارم هرگونه اقدامی که از قوهٔ من برآید از جهت استقامت آن درخت

بنام لیکن توفیق پاشا نمیخواست که این مطلب را از ما مخفی دارد و همچنین راضی نبود بر اینکه
این مطلب را کسی بما بفهماند اعراب آنجا اعتقاد کاملی در این باب دارند و دارنده این درخت را
شأن و تعظیم میگذارند در چند سال قبل چند نفر از طایفه اعراب موسوم به ابوغش به
جهة همین درخت منازعه کرده کشته گردیده اند

مصر

وضع مملکت مصر یک قسمی است که یقین دارم یکمرتبه دیگر پرده از روی کار برداشته شود
وزرای سابق از جاهای خود برخاسته و وزرای لاحق بر جاهای آنها نصب و برقرار گردیده اند
نوبار پاشا زمام اختیار کار بدست خود گرفته که از این رو میتوان گفت بواسطه تغییر وضع وزرای
سابق حالت مملکت مصر رو به ترقی خواهد بود خیالات اشخاصی که حرکات نفسانی
و اغراض شخصی دارند معدوم و نابود خواهد گشت اعتبار و احترام نوبار پاشا در همگی
ممالک انگلستان و فرانسه قوت و استقامت شدیدی بهم رسانیده لیکن از وضع حالات
و طبیعت از نیت خود که اصلی او است دست بردار نخواهد بود در این باب شکی نیست هرگاه
اهالی مصر را مجبور با تحریر در داشتن نکنند وزرا ولی از ملت سعی بجهة مملکت خود تعیین نمایند

یقین است که یک نفر انگلیس را قبول خواهند کرد زیرا که چنین وزارتی هیچ کاری از پیش
نخواهد برداشت بلکه مورد مسخریه و استهزای مردم خواهد گردید هرگاه راهنمائی و خیرخواهی
دولت انگلیس از آنها موقوف شود هرآینه اسباب ظهور عداوت آنها با غالب ممالک اروپ
خواهد گشت محمد توفیق پاشا شخص دانشمند و مآل اندیش و خیرخواه مملکت است
از این وضع تغییر دادن وزرای خود حالت ملکوتیت از او مشاهده میشود که همین اعلی درجه
انسانیت است میتوانم بگویم که مملکت سودان نسبت بمصر مانند یک کلاهی است
هرگاه آنجا را ترک نمایند مثل آنست که کلاهی از سر مصر برداشته شود غالب افکار مردم
متحد شده بر اینکه در این زمان حاصلی از مملکت مصر نخواهد برد چرا که اردوهای ساخلوی آنجا
خارطوم را نجات دهند هم در این اوان بتوسط بعضی تجار مقیم مصر که در برده فروشی اصرار
منافع شخصی دارند خیلی اخبار گوناگون بشهر خارطوم فرستاده میشود که بهمین جهة رفته رفته
آن اخبار در غالب آن ممالک منتشر میگردد و همگی متارکه سودان را مصلحت دیده اند
بلکه باعث پشت گرمی و دلیری طوائف یاغیان آنجا میشود که در مقابل قشون مصر
دست باسلحه میبرند در ساعت تخلیه قشون مصری از شهر خرطوم طوائف اعراب آنجا را غارت

نمود پس از آن آتش خواهند زد جمع زیادی از زنان بی شوهر و اطفال بی پدر از ترس جان
خود دست از خانمان خود برداشته بجاهای دیگر آواره شده اند غالب مردمان آنجا در حالت
حرکت از آن شهر شده اند خیلی خانه‌ها خراب و برباد و بسیاری کارها معطل و بی‌صاحب گردید

همهٔ این خبرها منتظر دو فی که هیچ حاجت و قوت استقامت آنها بواسطهٔ مقدار قلیلی
آذوقه است محافظت میشود هرچند که هیچ چه آنها را محل اعتماد و اطمینان هم نباید دانست
یک مقدار معینی قشون بجانب بربر روانه خواهند شد لیکن باید دانست که چگونه از آن
بیابان وسیعهٔ بی آب و علف عبور خواهند کرد در چند روز قبل جائی که موسوم به
جزیره و در نزدیکی بربر واقع است بدست اعراب طایفهٔ بشارین تاخت و تاراج شد

جمیع طوایف اعراب شترهای خود را بجاهای بعیده فرستاده اند آیا در این صورت
چگونه میتوان از سیصد و هفتاد میل مسافت در بیابان ریگزار بی آب و علف از خرطوم
برگشت و کسی از عساکر با خبر عبور نماید و جان خود را از این مهلکه نجات دهد

در صورتیکه از جانب وزراء حکم در تخلیهٔ سودان صادر شود ضمانت بزرگی برگردن آنها وارد خواهد
آمد باید متحمل بار سنگین فوق العاده گردند مگر آنکه بطوری که شاید و سزاوار است لوازم

این کار را فراهم آورند بلکه من گمان دارم که آن واقعهٔ وحشت انگیز و آن حادثهٔ ملالت آمیز
که در محاربهٔ هیکس پاشا روی داد دو مرتبه صورت تجدید می یابد

خیلی از اهالی اروپا که رعایای دولت فرانسه و آلمان است در آن ممالکها ساکنند
آیا دولتهای آنها میگذارند آن بیچارگان کشته شوند بدون مطالبهٔ خون آنها دولت ا
انگلیس محض خاطر یک نفر قونسلی که در حبشه داشت و او را محبوس ساخته بودند مبالغ کلی مخارج
کرد و خیلی از ولایات حبشه بهمین واسطه مسخر و استیلا کرد در شهر خرطوم هم قونسل دولت
فرانسه و هم دولت اطریش اقامت دارند و همان استحقاقی که دولت انگلیس در خصوص قونسل
خود که در حبشه داشت اکنون دولتین سار الیهما در باب شهر خرطوم دارند ما انگلیسها در بارگاه
دول خارجه را در مداخلهٔ این کار دعوت نمائیم آیا بر سر این عده و قلیل کشتیهای بخاری که
زیاده از سیزده الی چهارده فروند نیستند چه خواهد آمد میتوان گفت که بورود مجاری شهر بربر
آنها را غرق دریا خواهند نمود ما دامیکه طغیان آب در کار است هیچ چه آن کشتیها تا ماه
اوگست رو به بلندی آب نمی توانند روانه شوند

آیا از جانب حکومت مصر به بیکر پاشا حکمی شده است که از منازعه دست نگاه دارد و هر گاه در اینجا

حکمی صادر نشود یقین است آنچه خونهائیکه بر زمین میریزد در عهده و ضمانت حکومت مشار الیها خواهد بود هر چند که دست برداشتن از سودان بهیچوجه سهل و آسان بنظر نمیآید و در صورتیکه آن در تصرف و استیلای آنجا در وقت دیگر مخارج کلی وارد خواهد آمد لیکن با این حالت مضطربانه وقت چه باید کرد سرحد مملکت حبشه مشتمل بر بوغازی است که از رودخانه تیباره تا جیلبات باید نشان گذارده شود که بندرگاه آنجا سرحد بندر مصوع خواهد بود که در اینصورت حد کلی سودان متصرفی مصر عبارت از نقطه خواهد بود که بر طرف مشرق نیل جنوبی واقع است همچنانکه الکنون همین سوال است و ساحل مغربی رود مذکور بجای سرحد برقرار خواهد شد چنان بنظر میرسد که با وجود هزارگونه جانفشانی مصریان سعیهای آنها چنو گردد و حفاظت مملکت مصر و نگاهداری خطه سودان بدست با قوت و سطوت همان دولتی شود که جزیره کبیر آسترالیا را در حالتیکه خالی از هرگونه اقسام بنی نوع انسانی بود آباد و پر جمعیت کرده هر ساله مبالغها مالیات از آنجا اخذ میکند ممالک امریکا را مسخر و استیلا نموده بیرق اقتدار خود را در آنجا برافراشت خطه وسیعه و معموره هندوستان را به تدبیرهای صائبه ضبط و استیلا کرده قوت و سطوت خود را در آنجا محکم

برقرار گردانید قنال سوئز که باعث رواج و قوت اعمال تجارت عموم مردم روی زمین است نگاهداری و محافظت میکند زیراکه مصریان از این جبه های خود حاصلی نبرده بلکه از راه جهل و عدم علم شست خود را بدندان میزیدند که چرخ ساختن دستهای خود دیگر حاصلی نخواهند برد

اخبار تلگرافی روزنامجات انگلیسی ۱۴ ژانویه سنه ۱۸۸۴

از جانب خدیو بعساکر ساخلوی شهر خرطوم اخبار شده که تهیه‌های تخلیه شهر مزبور بشوند در این حرکت لشکری که بجهة تخلیه شهر خرطوم نزدیک است بعمل آید خیلی صدمات و زحمات بنظر میآید گذشته از حمل و نقل اشیاء ثقیله و توپهای سنگین و زن بلکه هجوم و حمله آوردن اعراب یاغی رجعت را بیچاره مظنون است

خط تلگراف فیما بین سنار و خرطوم قطع گردیده

هونگ کنگ

از قرار اخباری که از ماتوی رسیده امیرال کوربت در کار حرکت کردن بسوی شهر بکنینگ است اردوهای چینی خود را جمع آوری کرده از شهر کوانگسی بسوی جنوب حرکت میکنند انگاری که در خصوص سد عبور و مرور کشتیها از رودخانه کنتون از چندی باینطرف در نظر داشتند

اکنون از قوه بفعل بیاورند یک قوت از دو اردوی چینی که مقدار شش هزار نفر میشد بسوی جزیرهای
نان حرکت میکنند زیرا که دولت فرانسه قصد ضبط و استیلاء آنجا را دارد
بواسطه جراحتی که رئیس سیاه پرچمان در این محاربه آخری برداشته لهذا دولت چین یک نفر
صاحب منصب چینی که موسوم به لین است بریاست آنها مقرر و تعیین کرده است

ماسکاو

خیلی از تلامیذی که در مدرسه الکبرای شهر ماسکاو مشغول تحصیل بودند چون که گمان برده
شد که آنها نیز قبل از وقت از واقعه قتل کلنل سوداوکین اطلاع داشته بودند بچنگ حکومت
گرفتار گردیده چند روز قبل اعلیحضرت امپراطور روس با زوجه محترمه خود از شهر غاتشینا
بسوی پطرزبورغ مراجعت فرموده یوم قبل رسم تبریک و تهنیت سنه جدید از قرار معمول در
محل مخصوص بجا آوردند

هونگ کنگ

بموجب اخبار تلگرافی که از شانگهای رسیده کلنل بریون دل خیلی از جماعت دشمنان
نزدیک نام دین شکست داده آنها را دستگیر نموده است مسیو تریکو از شهر هوبه
مراجعت نموده است و نیز در مأموریت خود مایل گردیده معاهده سابق الذکر که فیمابین
دولت فرانسه و پادشاه هو بسته بود باتمام رسانیده

هونگ کنگ

از قرار اخباریکه مکتوبا از نام دنیا بهونگ کنگ رسیده در شب جمعه دوم ماه ژانویه
جماعت زیادی از دزدان بحری به بندر مزبور هجوم و حمله آورده جمع کثیری از اهالی آنجا را مقتول و
مجروح ساخته اند مبالغ خطیری از اموال اهالی هم بغارت و یغما برده خیلی خانه های آنجا را آتش زده اند
دو دوک دسته های شورشیانی که در واقعه شهر ساتاشی پراکنده گردیده بودند
جمع آوری میکنند

سوئز ۱۴ ژانویه

یک کشتی تجاری موسوم به مملوک متعلق به کمپانی بحری اعراب در جائی که به بحیرة الظلمة معروفست
غرق شده که بهمین واسطه راه عبور و مرور کشتیهای دیگر سخت شده از میزان آن سعی
که از کشتیها اخذ میشد کاسته گردیده از جانب کمپانی شرکت قنال سوئز خیلی تدابیر و سعیها
بکار برده میشود که رفع این خسارت را از خود نمایند

از اسلامبول

ازقرار اخباریکه از اسلامبول به اداره صحیفه شهر لندن رسیده کشتیهائی که عازم ممالک روس
هستند هرگاه از بنادر بلغاریا روانه شوند آنها را کرانتین خواهند گذارد لهذا من بعد از این از
طریق بندر باسفورس و داردنیال عازم خواهند شد

بلوچستان

سردار برت ساندیمان که در روزنامجات قبل از ورود ایشان بشهر خاران ذکر شده وار آزاد خان
اطلاع داده بودیم چند یوم قبل از خاران بسوی پانجور حرکت کرد در زمان اقامت خود در
شهر خاران خیلی کارهای لازم صورت داد و خیلی حدود مشخص و معین گردانید سردار آزاد
خان همراهی مشار الیه بشهر پانجور حرکت کرده که در آنجا میر محمد خان را ملاقات نماید و غرض از مسافرت
ایشان اینست که بعضی شروط لازمه که فیمابین این دو حکومت است در میان آورند
حکومت خاران جاهای خوب و قابل در تصرف دارد و در میانه افغانستان و ایران و بلوچستان
واقع است و سرحد خاران تقریبا تا نزدیکی رودخانه هیلمند میرسد امیر شیرعلیخان
حاکم سابق افغانستان کمال محبت و اتحاد با آزاد خان داشت و او را خیلی امداد میکرد
چه از نقد و چه از اسلحه و مهمات دیگر همان آسایش و امنیت آنجا باعث بر تقویت

و اعانت فواید منظوره دولت انگلیس خواهد بود

فرانسه و انگلیس و مصر

یکی از جمله وزرای بزرگ مجلس پارلیمنت فرانسه مقاله ذیل را نسبت به رفتار فرانسه و انگلیس
در مصر اظهار نموده که تفصیل آن از این قرار است واقعه تل الکبیر که در چند ماه قبل از این
واقع شده باعث بر محو و نابود کردن جمیع زحمات و صدمات محمد علی پاشا که در خصوص نگاه
داری و آسایش مصر متصدی گردیده بود شد نه تنها باعث رانگ و پس رفت مملکت
مصر گردید بلکه سبب زوال اقتدار و تسلط دولتین فرانسه و انگلیس هم شد
هرچند که بطور یقین میتوان گفت که خدیو در این مخاطره حالیه از دولت انگلیس مدد یافت
آن طریق و سلوک حکمرانی که خدیو در سودان جاری نمود بجهت توسعه و پیشرفت مدنیت
و انسانیت خیلی مثمر و مفید بود وضع کار را یک قسمی گرفته بود که از جهت داد و ستد
اهالی اروپ خیلی امیدواریها حاصل بود که رفته رفته تجارت و تسلط اهالی اروپ
تا طرف افریقای جنوبی و افریقای مرکزی وسعت داده بودند هرچند که حکمرانی
و تسلط مصریان در قطعه سودان دارای چندان قوت و نفوذی نبود ولیکن باز هم باعث

زجلوگیری و عدم انتساخ برده فروشی شده بود و اکنون همگی آنها برطرف و نابود شده است
که بهمین جهة بدولت انگلیس واجب و سزاوار است که فیمابین حکومت مصر و سودان جدائی
افکند نظر بتسلط دولت فرانسه آنهم مدتیست که کار از او منسلب شده بطوریکه
هیچ چه نمیتواند از این حرکات مخاطره انگیز دولت انگلیس که درباره آنمملکت پیش نهاد خود
نموده امتناعی نماید قصد دولت انگلیس این نیست که نگاهداری حقوق دولت فرانسه
نماید بلکه خیال دارد رفته رفته مقاصد باطنی خود را آشکار نماید زیرا که طرفداری
فرانسه را وظیفه خود نمیداند تازه کی ترتیبی از جهة صاحبان طلب داده بشد .
دولت انگلیس اظهار حقیقت خود نماید که بهمین جهة لازم است دولت فرانسه انکار
از این نماید

ترقی و ترتیب جدید هندوستان از اثونیه از روزنامه میل انگلیسی ترجمه شده

در یکی از روزنامجات انگلیسی شرح مبسوطی درخصوص تربیت و پرورش اشخاص صاحبان
صنایع و حرف اهالی هندوستان یافته شد تفصیل از این قرار است ترجمه

خیالاتی که از مدت دو سال قبل به اینطرف دولت انگلیس در باب وسعت و قوت دادن
علوم و معارف و صنایع هندوستان در خاطر خود آورده و غالبی از بزرگان آنمملکت نیز
نهایت اشتیاق در این باب حاصل کرده اند اکنون نزدیک است که از قوه بفعل بیاید هرچند
که از زمان استیلای انگلیس قطعه هندوستان مانند یک مجسمه بیجانی بوده و از آنوقت تاکنون
رفته رفته جانی بدست آورده امور صناعیات و عملیات و زراعات و نیل و شکر و غیره
در آنجا قوت کاملی گرفته با وجود اینکه تازه کی یک راپورتی که مشتمل بر خیلی مطالب عمده
در رونق صلاح و صواب دید خیرخواهان مملکت بود راپورت مذکور مشتمل بر سیصد و بیست
و سه ماده است که غالب آنها از مملکت پنجاب است باینجا رسیده . (لندن)
دو سال قبل در شهر کلکته در مجلس فواید عمومی مذاکره درخصوص مواد مذکوره در میان
آمد لیکن محض دقت و رسیدگی و صحت ساختن راپورت مزبور لهذا بشهر لندن فرستادند
که در اینجا در مجلس وزارت فواید و علوم دقت و غور رسی شده پس از آن باجرای
مطالب آن پردازند

برده فروشی مصر

در ماه اوگست سنهٔ ۱۸۷۷ از جانب اسمعیل پاشا خدیو سابق فرمانی در شهر اسکندریه بتوسط
شریف پاشا بمهر و امضا رسید اوّل ماده بمطلب آن فرمان متبارکه و امتناع کافهٔ برده
فروشی از هر جنس خواه از اهل زنگبار و خواه از اهل حبشه از شهر آسوان تا میانهٔ اسکندریه
بود که مدت امتناع این برده فروشی به دوازده سال امتداد یابد و نهایت دقت
در این باب باید بعمل آید که در جمیع ایالات مصر این فرمان جاری و مقرر گردد
همچنانکه در پنجاه سال قبل دولت انگلیس در این خیال افتاد و قبل از سایر دول و ملل اقدام
در این کار نمود حکومت مصر بنا بر معاهده که با دولت انگلیس بست لازم گردید که در صدد
رفع و امتناع از این کار بر آید اکنون هفت سال از زمان انعقاد آن معاهده گذشته
و جناب توفیق پاشا خدیو حالیهٔ مصر خیلی موافقت و همراهی با دولت انگلیس در این باب
دارد در واقع این مطلب از جهة این وزرای حاضر هیچگونه دشواری هم ندارد
زیرا که چنین شخص باکفایتی مانند نوبار پاشا بریاست آنها مقرر است این اوقات
اعلان نامه که مشتمل بر چند ماده است در اینباب نشر خواهند کرد که تفصیل مواد آن اعلان
نامه از قرار ذیل است (اولاً) بعد از اخبار و مهلت مدت دوازده ماه باید جمیع غلامان

و کنیزان مملکت مصر آزاد شوند (ثانیاً) کسانیکه آنها را مزاحمت میدهند و بکارهای
سخت آنها را وا دار میکنند باید در زیر یک قانون جزائی گرفتار گردند (ثالثاً) جمیع
کنیزانیکه آزاد هستند باید در تحت یکنوع واجب و مقرری در هر خانه که بخواهند خدمتگذاری نمایند
(رابعاً) دخول و خروج زنگیان از خارج مملکت مصر یا از مصر بسایر نقاط دیگر در صورتیکه آن
کس راضی نباشد موقوف و متروک ماند نظر باین اقدامی که پیکر پاشا در خصوص امتناع
و بر طرف کردن برده فروشی پیش نهاد خود کرده اکنون وضع دیگری بهم رسانیده
بنابر نقشه که از مستر کلیفورد رسیده بتازه گی یک مجلسی که مشتمل بر چند نفر از اجزاء پارلمنت
بود در مصر منعقد گردید عمل این اشخاص اینست که سرمایه از جهة مخارج این کار فراهم آورند
اکنون خیلی از بزرگان شهر لندن و خانمهای محترمه وعده داده اند که هر یک بفراخور حال
در هر سال از صد لیره یا کمتر یا بیشتر بجهة امداد در این کار بدهند بهمین نزدیکی یک دفتر اعانت
نامه باز خواهد شد و هر کس بقدر وسع و اقتدار خود در هر سال مبلغی خواهند داد
چه اهالی انگلستان و چه اشخاص خارجه که ضد برده فروشی هستند بهر قسم که تمکن داشته باشند
چه از پول و چه از چیزهای دیگر در این باب ساعی خواهند شد زیرا که همین خدمت بزرگی

بعالم انسانیت خواهند دانست   اینجماعت خیرخواه بهرنوع که قادر باشند حکومت مصر را
وادار میکنند که در این باب خیلی کوشش وجد بعمل آورد

وینه

ورود ایلچی جدید دولت روس بلندن در اینجا اهمیت حاصل کرده   چنان بنظر میرسد
که این مذاکره فیمابین دولتین روس وانگلیس درباب کیفیت مصر است

اخبار تلگرافی که از خرطوم رسیده

مدیر شهر خرطوم که بخارج رفته بود دو مرتبه مراجعت کرده مشارالیه در عرض راه از خرطوم تا سنار
همه جا یافته بود که اعراب یاغی ستون های خط تلگراف را تماما کنده و سرنگون نموده اند
جمیع شیوخ اعراب اظهار تبعیت بمتمهدی کرده اند   دیروز یک شخص اعرابی در حالتیکه مقدار
زیادی باروت و کپسون خریده بود گرفتار گردید   قشون ساحلی بواسطه نرسیدن مواجبهای کلی   کلاه تفنگ
در غوغا و آشوب و درآشفته خاطر میباشند   علاوه از نصف آنها نزدیک بیاغی گری شده اند
از قراریکه مسموع شد مقدار هشتاد و چهار هزار نفر از اهل العبید بسوی شهر خرطوم حرکت
کرده در کار آمدن هستند   متمهدی با صاحب منصبان خود در راه آنها را مقابله خواهند کرد

یکی از صاحب منصبان آلمان که در دعوای کاشتک حاضر بود پس از چند روز آواره بودن در بیابان
لابد به اردوی متمهدی ملحق شده اکنون در مأموریت و خدمت متمهدی مشغول است
قسمت بزرگی از اردوی متمهدی از العبید بسوی طایفه اعراب کبابش که اظهار عدم الاطاعة
به متمهدی میکردند روانه گردید

ایران موجب اخباری که از جنرال قونسل انگلیس مقیم بندر ابوشهر رسیده نسبت به سنه ۱۸۸۱
و سنه ۱۸۸۲ وارد و صادر آن نواحی از سالهای قبل خیلی سست شده   تنها از امتعه که از خارج
وارد میشد فی الجمله منافعی متصور بود ولی از امتعه داخله هیچ فایده و حاصلی متصور نیست
امتعه خارجه هم از شدت وفور و فراوانی آن که هر روزه مقدار کلی وارد میشود باعث بر
تنزل کلی گردیده   بواسطه تنزل قیمت افیون در ممالک خارج سبب ضعف حال تجار آنجاها
شده است   هر روزه مقدار کلی از حبوبات در کشتیها بار و حمل میشود   عدم قوت
و اتساع دایره تجارت اموال داخله بسوی خارج بواسطه بی مبالاتی و کم توجهی حکومت آنجا است
و همچنین بواسطه بدرفتاری اشخاص زراعتکار میباشد که کلی جو را داخل گندم کرده
میفروشند   مشروبات فرنگی و روغن گاز خیلی مطلوب است فلزات معدنی از قبیل مس و قلع

وغیره خیلی محتاج الیه است   حمل تنباکو بخارج در تزاید است   فصل صید مروارید حسب
الخواهش واقع نشد   داد و ستد اهالی خارجه در حالت ناامیدی است   لیکن از حیثیت
احترام شئونات آنها و ازدیاد شان امیدواری حاصل است

وینه ۱۴ ژانویه از قرار خبریکه بکونت کالونکی رسیده مسیو دوژیر فرستاده دولت
روس در برلین که حسب الخواهش اعلیحضرت امپراطور اطریش به وینه دعوت شده بود
مظنون است در نوزدهم یا بیستم اینماه بوینه آمده باشد   با وجود این در روزنامجات
شهر پطرزبورغ و شهر وینه این مسافرت را هیچ اهمیت نداده خالی از هرگونه پولتیک میدانند
جز باعث راستقامت و سلامت اروپ بودن دیگر هیچگونه باعثی جهة او در ملاحظه ندارند

اطریش و ایطالی

یکی از روزنامجات ممالک ایطالی مینگارد که مسافرت امپراطور اطریش بممالک ایطالی موقوف
نگردیده   بلکه براین نزدیکی شروع بمسافرت خواهند نمود   اینکه در بعضی روزنامجات
ظاهر شده بود اعلیحضرت امپراطور اطریش از بازدید کنگ همبرت پادشاه ایطالی صرف
نظر کرده است اصلی ندارد   زیراکه خود اعلیحضرت معظم الیه اظهار داشته و اخبار نموده است

که با کمال میل و خاطرخواهی در شهر **تورین** به ملاقات خواهم آمد

روم در بیست دوم همین ماه پارلمنت دولت ایطالی مجددا مفتوح میشود
وزیرمختار دولت ایطالی مقیم دربار چین که موسوم به **سینیور دی لوکا** میباشد
مجددا به شهر پکین مراجعت خواهد کرد

مصر موجب تلگرافی که از اسلامبول به قاهره و از آنجا به لندن رسیده یک تغییر کلی تازگی
در سیاسه باب العالی و مصر صورت بهم رسانیده   باین معنی که دولت انگلیس خیلی اظهار مودت
و محبت خود نسبت بخدیو میکند

هونگ کنگ بواسطه محاصره نمودن فرانسه شهر کانتون را در دوایر رسمی آسودگی
کامل حاصل شده   لیکن اهالی شهر از این فقره خیلی مشوش و افسرده خاطر شده اند
از قرار اخباریکه از امیرال کوربت رسیده بدون معطلی بلکه در کمال تعجیل اردوی همراهی
خود را بسوی پکین حرکت و گسیل خواهد داد

کانتون روسای ولایات نواحی شهر کنتون خیلی مهمات جنگ فراهم میاورند
والان در کار کشیدن یک خط تلگرافی از شهر **کان** تا سرحد تنکن میباشند   فرمانفرمای شهر

کانتون اعلانهای متعدد به اهالی اطراف و جواب نوشته آنها را ترغیب میکنند که مهمات برای
جنگ فراهم آورده که با فرانسه‌ها مخاصمه نموده و با همدیگر اتفاق نمایند

پاریس روزنامه فیگارو مینویسد که مذاکره فیمابین دولتین فرانسه و چین نتیجه داده درمیان
خواهد آمد و تفصیل مذاکره از این قرار است از کنار دریا تا شهر لنگ سون باید سرحد جدید
که متصل بخاک دولت چین است باید محدود شود که از این قرار معلوم میشود خط سرحد
از محل جریان رودخانه سونگ کی کوایم تا کوبانگ ممتد خواهد شد که از آنجا بسوی تهاکوان
که بر جانب رودخانه تانگ کوی است میرود که از این جا تا هنگ کوسی میل فاصله دارد
دولت چین درباره اشخاص سیاه پرچمان خیلی اظهار محبت میکنند هم‌چنین دولت
چین امنیت و نگاهداری کشتیهائیکه در رودخانه کوانگ کوی تا لااوکای عبور و مرور میکنند
در عهده گرفته است از قراریکه دولت فرانسه آگاه شده دولت انگلیس به دولت
چین اصرار دارد که موجب همین قرار داد جدید قبول و تمکین نماید
از قرار تلگرافی که دیروز از امیرال مایور بوزیر بحریه فرانسه رسیده از اهالی هونگ کنگ اسباب
اطمینان و امیدواری حاصل است دزدهای بحری تنخی تعاقب میشوند رفته رفته از آنها

احدی در آن دیلتا باقی نخواهد ماند اهالی اروپای ساکنین آنجا بواسطه تسلط قشون دولت
فرانسه همگی خوشحال و مسرورند بورو دار دوی فرانسه به تشکیل کشتیهای مذهب کاتولیک
شروع در مسافرت بسوی ممالک جنوبی دولت چین خواهند کرد قطعه کوانگ سی اهالی
آنجا بر خانه رئیس کشیشهای کاتولیک ریخته خانه او را به یغما برده اند و جمع کثیری از کشیشان
درمقام حمایت رئیس خود برآمده بودند زخمهای سختی برداشته بعضی از آنها هم کشته گردیده اند
دولت چین تهیه استرداد اسباب کشتی بر لور مطالبه هفت هزار فرانک میکنند احتمال
میرود کشتی بزرگ که مرسوم به **فادرپنت** میباشد بکانتون مراجعت دهند

پاریس مسیو دلسبس رئیس و مباشر امورات قنال سوئز با مستر ریورس ویلسن وکیل
صاحب کشتیهای انگلیسی در محاوره و مذاکره خود موافقت کرده قبول قرار داد طرفین را نموده اند
همچنین دولت انگلیس مکتوبی به مسیو دلسبس نوشته اظهار رضامندی خود را از معاهده مذکوره
کرده است و نیز اظهار نموده امید آنکه رفع همه محذورات شده و بعد کاری که مایه رنجش طرفین باشد بوقوع نرسد

ترجمه چاکر جان نثار میرزا محمود کازرانی مترجم انگلیسی
که از روزنامجات ترجمه گردیده پنجم جمادی الثانی سنه ۱۳۰۱

